

De rekentoets van Dekker

In 2010 heeft de Kamer besloten om een losse rekentoets in het examenjaar van het **vo** in te voeren om de rekenvaardigheden van de leerlingen op peil te brengen.

Toen Dekker in november 2012 aantrad als staatssecretaris stortte hij zich voortvarend op de uitvoering van dit rekentoets-dossier. Al zijn stappen zijn er sindsdien op gericht om tot een deugdelijke toets te komen en er voor te zorgen dat de leerlingen 'niet de dupe' zouden worden van die toets. Met hem viel over van alles en nog wat te praten, maar over één ding niet: het voortbestaan van de rekentoets. In al de jaren bleef hij stug volhouden dat de rekentoets het goede middel is om de rekenproblemen op te lossen.

Tijdens een hoorzitting op 4 dec. 2013 werd door diverse deskundigen duidelijk gemaakt dat zo'n losse toets juist het verkeerde middel was en werd een oplossing voor het **vo** gegeven die er in de kern op neerkwam: ga in de onderbouw bij wiskunde meer aandacht besteden aan rekenvaardigheden en onderhoud die vaardigheden in de bovenbouw bij alle bèta-en zaakvakken. Dekker bleef echter vasthouden aan zijn geloof: de rekentoets is **hèt** middel om het 'rekenprobleem' op te lossen. Een alternatieve oplossing mocht zelfs niet in overweging worden genomen, niet door de cie. Bosker (2014) en ook niet door de cie. Steur (2014). Die commissies focusten daardoor geheel op de kwaliteit en de haalbaarheid van de toets. Over de vraag of dat eigenlijk wel het goede middel was, mochten zij geen oordeel uitspreken.

In januari 2015 komt de NVvW met een voorstel dat overeenkomt met de oplossing die deskundigen al tijdens de hoorzitting in 2013 voorstelden. Ook de NVvW geeft aan: de rekentoets is het verkeerde middel. Terwijl de gehele oppositie (minus de PVV) het NVvW voorstel omarmt, vindt Dekker meer rekenen in de wiskundeles prima, maar de rekentoets moet wel blijven.

De Kamerleden Van Dijk en Rog diene 3 februari 2015 een motie in om met de NVvW te gaan **overleggen**. Dekker ontraadt deze motie. Hij wil wel praten met de NVvW, maar niet met ze overleggen. De motie wordt verworpen (o.a. PVDA stemt tegen).

Het komt op 5 maart 2015 inderdaad tot een gesprek tussen Dekker en de NVvW. Hij toont zelfs belangstelling voor het volledige NVvW voorstel, sterker nog er worden afspraken gemaakt om een traject te starten waarbij een alternatief voor de rekentoets zal worden uitgewerkt. Hier blijkt echter het verschil tussen praten en overleggen. Van dit mooie voornemen is namelijk niets terecht gekomen.

Op 7 okt. 2015 dient Kamerlid Rog een motie in waarin de staatssecretaris Dekker wordt opgeroepen om *'in overleg met het onderwijsveld, en in het bijzonder met de NVvW, per sector een aanpak te ontwikkelen ter verbetering en borging van de rekenvaardigheid.'* Hoewel de motie dezelfde strekking heeft als de vorige, vergeet Dekker deze keer de motie te ontraden. De VVD ruikt tijdig lont en stemt tegen, maar het leed is al geschied: deze keer wordt de motie aangenomen, met steun van de PVDA en de PVV!

In zijn brief van 22 okt. 2015 laat Dekker weten uitvoering aan de motie te geven door *'met mensen uit de praktijk, waaronder de NVvW'* te gaan bespreken.

In zijn schriftelijke inbreng op 1 dec. 2015 wijst Rog de staatssecretaris erop dat het niet de bedoeling was om o.a. met de NVvW te gaan praten, maar dat motie vraagt om **in het bijzonder met de NVvW te gaan overleggen**.

Omdat men niets van OCW verneemt, stuurt [de NVvW op 15 febr. 2016](#) opnieuw haar voorstel, nu uitgewerkt per sector en met de oproep om zo snel mogelijk te kiezen voor de geschetste aanpak per sector en afscheid te nemen van de huidige digitale toets. Maar Dekker wil

helemaal niet afscheid nemen van zijn geliefde rekentoets en dus ook geen verder overleg daarover. Wel laat hij zijn ambtenaren maandenlang met 'vertegenwoordigers uit de praktijk' sleutelen aan een actieplan, waarbij de rekentoets als zodanig uiteraard niet ter discussie mag staan. Het resultaat van dit gesleutel wordt als bijlage bij de Kamerbrief van 8 juli 2016 gepresenteerd: '[Agenda rekenonderwijs vo/mbo](#)' Een mooie Agenda, ondertekend door allerlei raden, maar uitgerekend niet door de echte uitvoerders in vo en mbo, de NVvW en de BVVMO, zij het om verschillende redenen. De reden waarom de NVvW niet wil tekenen is helder: zij vinden in de Agenda niets van hun voorstel terug en in de Agenda wordt nog steeds van de rekentoets uitgegaan.

In een [brief van 12 mei '16](#) aan Dekker laat de NVvW in niet mis te verstane woorden weten dat er nog steeds niet serieus met haar wordt overlegd over de uitwerking van haar voorstel hetgeen haar op 5 mrt. 2015 wel was toegezegd. De NVvW besluit de brief als volgt:
Voor het voortgezet onderwijs is het zinloos om nog langer geld, tijd en energie te steken in het werken met de huidige digitale rekentoets. Niet alleen is het een verkeerd middel om de rekennaardigheid op peil te brengen, maar bovendien blijven er klachten over de inhoud, de beoordeling, het geheime karakter, de digitale afname en de positie van de toets in de slaagzakregeling.
Om verder tijdverlies te voorkomen verzoeken wij u op de kortst mogelijke termijn ons alternatieve voorstel voor het voortgezet onderwijs verder uit te werken en te implementeren, waarbij u uiteraard op onze steun kunt rekenen.

Een heel onaangename brief voor Dekker, met een verzoek dat hij niet wil inwilligen. Daar bovenop krijgt hij ook nog kritische vragen van CDA en PVDA over hoe het staat met het uitvoeren van de motie Rog ('Ga overleggen met NVvW') en zit hij met het niet-tekenen van de 'Agenda' door de NVvW, dus geen draagvlak in het veld. In plaats van schriftelijk te reageren op de kritische brief, krijgen zijn ambtenaren de opdracht om maar weer eens te gaan praten met de NVvW. Hoewel de NVvW geen schriftelijk antwoord heeft gekregen op haar brief, waarom zij wel gevraagd had, gaat zij toch in op de uitnodiging van OCW. Wat die gesprekken volgens OCW hebben opgeleverd staat in een [brief d.d. 9 sept.'16 aan de Kamer](#). Duidelijk is dat er niet over de rekentoets is gepraat. Voor beide partijen een taboe onderwerp: de ambtenaren weten dat de toets tot nader order moet blijven en de NVvW wil er zo snel mogelijk van af. Blijkens het verslag komt de uitwerking van het NVvW voorstel niet ter sprake. Wel wordt melding gemaakt dat er wat suggesties over goed rekenonderwijs zijn gedaan. Aan het eind van het verslag komt de aap uit de mouw: het voorstel van de NVvW wordt doorgeschoven naar 'Onderwijs 2032'. Een geniale vondst van OCW: Dekker's rekentoets is tot na de verkiezingen gered en hij is van dat koppijndossier af. Het is echter ook een doorzichtige strategie want het NVvW voorstel houdt helemaal geen 'nieuw beleid' in. In de kern gaat het NVvW voorstel om het aanscherpen van het curriculum wiskunde in de onderbouw (meer aandacht voor rekennaardigheden) en het herzien van wat in 2010 fout ging (invoering rekentoets). Onverantwoord om met deze 'Onderwijs 2032'-truc de zaak te traineren, opnieuw dreigt er kostbare tijd verloren te gaan. Kennelijk is de positie van Dekker belangrijker dan het rekenonderwijs!